

Dosar 2ra-2091/16

Prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, Judecător – V. Hadîrca
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău: Judecători – Iu. Cimpoi, N. Craiu, N. Simciuc

Î N C H E I E R E

19 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:
Președinte, Judecător
Judecători –

Maria Ghervas,
Mariana Pitic, Ion Druță

soluționînd chestiunea referitoare la admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției,

în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Liubov Gori împotriva Ministerului Justiției privind constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei, încasarea prejudiciului moral și material,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016,

C O N S T A T Ă :

La 02 iunie 2015 Liubov Gori a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, solicitînd constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile, încasarea sumei de 100 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 200 000 lei cu titlu de prejudiciu material, în urma examinării pricinii civile la cererea de chemare în judecată depusă de Liubov Gori către SRL „Melconic” privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra apartamentului nr. 8 cu suprafața de 66,1 m.p., amplasat în casa de locuit nr. 1 din str. S. Lazo nr. 25, mun. Chișinău. (f.d. 3-6)

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 06 noiembrie 2008 a depus cerere de chemare în judecată către SRL „Melconic”, solicitînd recunoașterea dreptului de proprietate asupra apartamentului nr. 8 cu suprafața de 66,1 m.p., amplasat în casa de locuit nr. 1 din str. S. Lazo nr. 25, mun. Chișinău, obligarea OCT Chișinău să radieze din Registrul Bunurilor Imobile informația privind înregistrarea dreptului de proprietate asupra apartamentului nr. 8 str. S. Lazo nr.

25, mun. Chișinău a SRL „Melconic” și înregistrarea dreptului de proprietate a Liubov Gori asupra acestui apartament.

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 10 februarie 2009 acțiunea a fost admisă și recunoscut dreptul de proprietate a Liubov Gori asupra apartamentului cu înregistrarea în Registrul bunurilor imobile. Hotărârea în cauză nu a fost atacata de către părți, devenind irevocabilă în conformitate cu prevederile al. 2. lit. b) art. 254 CPC.

La 16.09.2009 SA „Horus” a înaintat o cerere de revizuire asupra hotărârii Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 10 februarie 2009. Prin încheierea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 12 februarie 2010, cererea de revizuire formulată de SA „Horus” a fost respinsă ca fiind inadmisibilă, ulterior fiind contestată de ultima.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15.06.2010 a fost admis recursul declarat de SA „Horus”, casată integral încheierea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 12 februarie 2010, admisă cererea de revizuire înaintată de SA „Horus”, casată integral hotărârea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 10.02.2009 cu remiterea cauzei la judecare în Judecătoria Râșcani mun. Chișinău, în alt complet de judecată. Rejudecând cauza, Judecătoria Râșcani mun. Chișinău, prin hotărârea din 28 iunie 2013 a recunoscut dreptul de proprietate a Liubov Gori asupra apartamentului nr. 8, et. 3, din casa de locuit nr. 1, str. S. Lazo nr. 25, mun. Chișinău, cu înregistrarea în Registrul Bunurilor Imobile.

Prin decizia din 03 iunie 2014 Curtea de Apel Chișinău a admis cererea SA „Horus” cu privire la repunerea apelantului în termenul de declarare a apelului, a admis parțial apelul declarat de SA „Horus”, a casat parțial hotărârea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 28 iunie 2013 în latura recunoașterii dreptului de proprietate a Liubov Gori asupra apartamentului nr. 8 casa 1, etajul 3, din str. S. Lazo nr. 25, mun. Chișinău și cu înregistrarea în Registrul Bunurilor Imobile.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2014 recursurile declarate de Cavcaliuc Serghei, Cavcaliuc Ina, Liubov Gori și SA „Melconic” au fost admise, decizia Curții de Apel Chișinău din 03 iunie 2013 a fost casată cu menținerea hotărârii Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 28 iunie 2013 privind recunoașterea dreptului de proprietate a Liubov Gori asupra apartamentului în litigiu.

Consideră că acțiunea înaintată de ea privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra apartamentului a fost examinată într-un termen excesiv de mare – 6 ani. Nici un motiv nu poate justifica examinarea cauzei într-un termen atât de exagerat. A invocat că tergiversarea examinării cauzei a avut loc preponderent din vina instanțelor, care în procesul judecării pricinii au amânat de mai multe ori nejustificat examinarea acesteia, au admis neîntemeiat cererea de revizuire, au adoptat hotărâri neîntemeiate, care ulterior au fost casate.

Astfel, din materialele cauzei rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a admis nejustificat cererea de revizuire a SA „Horus” și a trimis cauza la rejudecare fără a avea motive temeinice, fapt demonstrat prin pronunțarea de către instanța de fond a

hotărârii în favoarea sa, care ulterior a fost menținută de către Curtea Supremă de Justiție și a devenit irevocabilă, evidențiind în special că hotărârea pronunțată de instanța de fond este identică celei emise de prima instanță, adică de către Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău la 10 februarie 2009.

Respectarea termenului rezonabil de judecare a pricinii se asigură de către instanță, iar la judecarea unei cauze concrete respectarea termenului rezonabil este verificată de instanța ierarhic superioară în procesul judecării pricinii pe calea de atac respectivă. Curtea de Apel Chișinău, la judecarea apelurilor, nu a verificat respectarea termenului rezonabil la judecarea cauzei de către instanța de fond, considerând că numai cererea de revizuire a hotărârii s-a aflat în proces de examinare de la 16 septembrie 2009 pînă la 12 februarie 2010 - circa 6 luni. A mai menționat că instanța de apel a dispus rejudecarea într-o cauză în care hotărârea pronunțată de Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău la 10 februarie 2009 devenise irevocabilă, încălcînd și principiul securității raporturilor juridice.

Astfel, încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei a avut loc din cauze ce nu îi pot fi imputate reclamantei. Acestea au condus la circularea permanentă prin instanțele de judecată pe parcursul a șase ani, cauzându-i cheltuieli de deplasare de la Lozova la Chișinău. Perioadă în care s-a aflat în stare de stres fapt ce a dus la internarea sa în spital, a fost pusă în imposibilitatea de a beneficia de imobil timp îndelungat și de a face în el reparația necesară în condițiile unei situații financiare mult mai favorabile celei prezente, întrucât rata de inflație a leului pe parcursul a șase ani s-a majorat radical și în prezent cheltuielile pentru finisarea apartamentului sunt exagerat de mari.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 25.09.2015 acțiunea depusă de Liubov Gori a fost admisă parțial, s-a constatat încălcarea dreptului Liubov Gori la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile nr.2-1146/09 din 10 februarie 2009, inițiat la acțiunea Liubov Gori către SRL „Melconic” privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra imobilului. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova în beneficiul Liubov Gori prejudiciul moral în mărime de 5000 lei. În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată. (f.d. 138, 143-153)

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 29 septembrie 2015 Ministerul Justiției a contestat-o cu apel, solicitînd casarea hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 25 septembrie 2015 în partea pretenției admise, sau modificarea, prin diminuarea sumei acordate. (f.d.139, 161-164)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016 apelul declarat de Ministerul Justiției a fost respins și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 25 septembrie 2015. (f.d. 175-183)

Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, Ministerul Justiției a declarat recurs, solicitînd casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. (f.d. 186-190)

În motivarea recursului a invocat că concluzia instanței de apel derivă din aprecierea eronată a normelor de drept material ce reglementează examinarea

acțiunilor privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei. A apreciat arbitrar poziția participanților la proces și nu a luat în considerație argumentul invocat de către reprezentantul Ministerului Justiției în ce privește nedeplinerea de către intimata Liubov Gori în instanța de judecată a cererii de urgentare a examinării pricinii potrivit art. 192 CPC, în condițiile în care susține precum că „a fost încălcat termenul rezonabil de examinare a cauzei”. Prin urmare, acest comportament pe parcursul examinării acțiunii din speța principală, confirmă expres că intimata Liubov Gori a acceptat tacit toate acțiunile întreprinse de către autoritatea judecătorească și participanții procesului, ca ulterior, să înainteze conform Legii nr. 87 prezenta acțiune.

În această ordine de idei, susține recurentul că în speță nu există careva motive de tergiversare a examinării cauzei civile, or, însăși respectarea întocmai a procedurii din partea instanțelor de judecată naționale, cu asigurarea respectării drepturilor participanților la proces, nu poate fi privită drept tergiversare a examinării cauzei.

Conform prevederilor art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 10 martie 2016, a fost expediată în adresa recurentului Ministerului Justiției la 04.04.2016 cu scrisoarea de însoțire nr. 17771-4, însă confirmarea recepționării a acesteia nu este. (f. d. 184)

În condițiile descrise instanța de recurs consideră că cererea de recurs din 17 iunie 2016 este depusă în termen.

Analizând materialele dosarului prin prisma temeiurilor invocate în cererea de recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia că recursul declarat de către Ministerul Justiției nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În speță, Colegiul menționează că recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a acestora, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) CPC au caracter de concretizare a motivului de recurs, determinând cazurile concrete în prezența cărora se consideră că normele de drept material și procedural au fost încălcate sau eronat aplicate, astfel că recursul exercitat conform secțiunii a 2-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificând-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Alin. (4) al aceluiași articol stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, călăuzindu-se de art. 440 CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume la lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În legătură cu cele constatate, examinând argumentele cererii de recurs prin prisma normelor legale ce reglementează relațiile dintre părți, ținând cont de actele anexate la dosar, se constată că recursul înaintat de Ministerul Justiției împotriva deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 CPC completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

D I S P U N E:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Liubov Gori împotriva Ministerului Justiției privind constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei, încasarea prejudiciului moral și material.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Maria Ghervas

Judecători

Mariana Pitic

Ion Druță